

Aan de leden van de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân
Postbus 1
9100 AA Dokkum

Ons kenmerk: 2023-207144
Behandeld door: Aukje Dijkstra
E-mailadres: Au.dijkstra@noardeast-fryslan.nl
Datum: 19 september 2023

Onderwerp: Opzeggen geldleningsovereenkomst MFC Burdaard door BNG bank

Geachte raad,

Hierbij willen wij u informeren over een recente, onverwachte ontwikkeling rond MFC It Spektrum te Burdaard.

De BNG Bank zegt de geldleningsovereenkomst met het MCB op

Op 8 juli 2023 ontving het bestuur van stichting Multifunctioneel Centrum Burdaard (de stichting die eigenaar is van MFC It Spektrum) een brief van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank). In deze brief deelde de BNG Bank mee dat de stichting Multifunctioneel Centrum Burdaard (MCB) is overgeplaatst naar de afdeling Bijzonder Beheer. In dezelfde brief vroeg de BNG Bank om een onderhoud via teams met het bestuur van het MCB en de gemeente Noardeast-Fryslân – de gemeente staat immers borg voor de geldlening van het MCB bij de BNG Bank. De BNG Bank stelde voor om dit overleg in september 2023 te laten plaatsvinden. Vanzelfsprekend waren het bestuur van het MCB en de gemeente Noardeast-Fryslân tot dit overleg bereid. Op 11 augustus 2023 – de datum voor het overleg was nog niet geprikt – ontving het bestuur van het MCB opnieuw bericht van de BNG Bank. Tot onze verbazing deelde de bank in dit bericht mee dat zij de geldleningsovereenkomst met de stichting Multifunctioneel Centrum Burdaard per 1 december 2023 opzegt.

De beslissing van de BNG Bank legt veel druk op de zoektocht naar een duurzame oplossing

De opzegging van de geldleningsovereenkomst met het MCB door de BNG Bank heeft vergaande gevolgen. Sinds juni 2022 zoekt het bestuur van het MCB samen met de mienskip van Burdaard-Jislum e.o. naar een duurzame oplossing voor de problemen rond MFC It Spektrum. De gemeente Noardeast-Fryslân helpt het bestuur en de mienskip bij deze zoektocht. Nu, na lang zoeken, lijkt het zorgvuldig vormgegeven proces dat bij deze zoektocht hoort, zich in de afrondende fase te bevinden. Een mogelijke oplossing lijkt zich voorzichtig af te tekenen. Maar de beslissing van de BNG Bank zet – geheel onverwacht – veel druk op dit kwetsbare proces. Dit lichten we in het nu volgende kort toe.

De BNG Bank brengt het MCB aan de rand van een faillissement

Met haar beslissing brengt de BNG Bank het MCB aan de rand van een faillissement. Het MCB heeft meer kosten dan opbrengsten. Dit resulteert inmiddels (en opnieuw) in een negatief eigen vermogen. Doordat het MCB nog geld op de rekening heeft staan, kan het nog steeds ondernemen en proberen het tij te keren. Dit geld op de rekening is echter wel geleend geld. En dit geld leent het MCB van de BNG Bank. Met dat de BNG Bank de geldleningsovereenkomst per 1 december 2023 opzegt, heeft het MCB met ingang van die datum geen toegang meer tot het benodigde geld om te ondernemen. Dit betekent het einde van het MCB.

Het bestuur van het MCB zal dan bij de rechtbank faillissement moeten aanvragen. Tenzij het MCB een nieuwe lening bij een kredietverstrekker kan afsluiten. Maar onze inschatting is dat dit niet gaat lukken. Dat de BNG Bank op dit moment de bank van het MCB is, heeft een reden. Bij de redding van het MCB in 2017/2018 was geen enkele bank bereid om bij te dragen aan de herstructurering van de financiën van het MCB. Alleen de BNG Bank was bij hoge uitzondering en onder strikte voorwaarden bereid dit te doen. Dat de BNG Bank hiertoe bereid was hing samen met de opvatting van publieke verantwoordelijkheid die de BNG Bank als publieke bank toentertijd cultiveerde. Inmiddels geeft de BNG Bank aan dat geldleningen aan instellingen als het MCB niet langer bij 'de koers van de bank passen'.

Een faillissement brengt veel onzekerheden met zich mee

Een faillissement brengt veel onzekerheden met zich mee. Duidelijk is wel dat een faillissement een abrupt einde maakt aan het zorgvuldige en kwetsbare proces dat alle betrokkenen met uw goedkeuring de afgelopen maanden hebben doorlopen. Een faillissement staat gelijk aan het hanteren van de botte bijl, met een voor alle betrokkenen hoogst onzekere uitkomst. Het is verder ook duidelijk dat de gemeente Noardeast-Fryslân in geval van een faillissement opdraait voor de restschuld. De gemeente staat immers borg voor de geldlening van het MCB. (Op 1 december 2023 bedraagt de volledige lening van het MCB bij de BNG Bank nog EUR 1.075.250.) Maar verder is een faillissement omgeven met onzekerheden.

Een redding door overname door de gemeente Noardeast-Fryslân ligt gecompliceerd

Wellicht lijkt het een mogelijkheid dat de gemeente Noardeast-Fryslân een faillissement afwendt door bijvoorbeeld de lening over te nemen. Maar dit is lastig, omdat een dergelijke beslissing vergaande consequenties met zich meebrengt. In de praktijk betekent dit namelijk dat de gemeente met ingang van 1 december 2023 en voor onbepaalde tijd alle ongedekte kosten van het MCB voor haar rekening gaat nemen. Gelet op de voorziene hoogte van deze ongedekte kosten heeft het college hier moeite mee. U heeft als raad bovendien ook zelf al aangegeven een blanco cheque aan het MCB niet wenselijk te vinden. Het college onderzoekt of er – als het echt niet anders kan – ook oplossingen met een meer tijdelijk karakter mogelijk zijn; die zowel recht doen aan uw wens als raad als aan de behoeften van de mienskip van Burdaard-Jislum e.o. Een complicerende factor in dezen is wel dat in het gebouw van het MCB een aantal commerciële huurders zitten die meer kosten dan opbrengen. Het is voor de gemeente principieel niet mogelijk om deze commerciële partijen direct dan wel indirect te steunen. Afhankelijk van hun opstelling zouden zij een constructieve oplossing in de weg kunnen staan.

Het college zoekt met alle betrokkenen naar een oplossing

Het college zoekt sinds de mededeling van de BNG Bank op 11 augustus 2023 samen met alle betrokkenen naar een voor alle betrokkenen goede en werkbare oplossing. Of een dergelijke oplossing mogelijk is zal de komende weken blijken. Omdat het college van mening is dat een goed democratisch proces gebaat is bij openheid, wenst het college u bij dezen over deze plotselinge en lastige kwestie te informeren. Het college vraagt u om de tijd en de ruimte om tot een goede en werkbare oplossing te komen en zal u in het geval van nieuwe ontwikkelingen zo spoedig mogelijk opnieuw informeren.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Noardeast-Fryslân,

H.J.C.M. Verbunt, MBA
Secretaris

mr. J.G. Kramer
Burgemeester